

# ***Prikkeldraad***

*drama*

***Mieke Verbelen***

Dit stuk mag gespeeld worden na toestemming van de auteur. Graag een email naar: [mieke.verbelen@gmail.com](mailto:mieke.verbelen@gmail.com)  
Rechten bij Sabam

## PERSONAGES

**ARTHUR :** OVERLEDEN ECHTGENOOT VAN LOUISE (45 jaar of ouder)  
**LOUISE :** WEDUWE VAN ARTHUR (45 jaar of ouder)  
**SENNE :** NIEUWE LIEFDE VAN LOUISE,  
WEDUWNAAR VAN SOFIE (40 jaar of ouder)

## KORTE INHOUD

Arthur is ruim twee jaar geleden gestorven, maar voor Louise is hij nog altijd tastbaar aanwezig. Ze kan hem niet loslaten. De twee hebben nog één en ander uit te vechten met elkaar. Louise wijst een mogelijke romance met Senne resoluut af. Senne respecteert dit. Louise vecht het uit met Arthur. Ze verwijt hem dat hij zelfmoord wou plegen. Arthur had ALS en was zwaar hulpbehoevend op het laatste. Louise leeft nu met de schuld dat ze haar man uiteindelijk uit mededogen heeft vermoord. Ook de abortus op hun zwaar gehandicapt kind, heeft ze niet kunnen verwerken. Ze dreef Arthur in de armen van een andere vrouw. Hun huwelijk was er één van aantrekken en afstoten. Van haten en doodgraag zien. Mede dank zij het geduld van Arthur en Senne, weet Louise alles een plaats te geven. Ze is bereid zich voorzichtig open te stellen voor een nieuwe liefde en ze laat Arthur eindelijk los.

## DECOR

TWEE DECORS IN EEN SCENEBEELD. WORDEN APART BELICHT.

GROOTSTE DEEL VAN DE SCENE:

SALON VAN LOUISE. TWEE ZETELS. SALONTAFEL (OF BIJZETTAFEL). KAST, BOEKENREK OF MUUR MET VEEL FOTO'S VAN ARTHUR.

EEN AFSCHEIDING ALS BEGRENZING VAN HET SALON NAAR DE BUITENWERLD MET EEN OPENING ALS DEUR.

ZIJKANT VAN DE SCENE:

SUGGESTIE VAN KERKHOF DOOR BELICHTING. SCHADUW VAN TWEE KRUISEN.

## SCENE 1

DONKER

SALON:

ARTHUR ZIT ONTSPANNEN IN DE ZETEL. OGEN GESLOTEN.

BELICHT

KERKHOF:

LOUISE HEEFT HET GRAF VAN ARTHUR GEPOETST. STAAT TE MIJMEREN BIJ HET KRUISBEELD VAN ARTHUR. BENODIGDHEDEN VOOR HET ONDERHOUD IN DE HAND.

SENNE KOMT OP MET TUINMATERIAAL IN DE HAND. ZIET LOUISE. BLIJFT EVEN STAAN. GLIMLACHT. GAAT NAAST LOUISE STAAN. KIJKT EERST NAAR HET ANDERE KRUISBEELD. SUBTIELE HOOFDKNIK BIJ WIJZE VAN GROET AAN ZIJN OVERLEDEN ECHTGENOTE. KIJKT DAN STEELS NAAR LOUISE. HIJ WIL HAAR AANSPREKEN, MAAR DURFT NIET GOED.

LOUISE VANGT BLIK OP VAN SENNE EN KNIKT VRIENDELIJK. MAAKT AANSTALTEN OP TE STAPPEN. SENNE RAAPT SNEL ZIJN MOED BIJEEN.

EEN WAT STROEF GESPREK.

**SENNE:** Gij komt hier ook dikwijls, hé.

**LOUISE:** (NA EEN AARZELING) Ja.

**SENNE:** We komen mekaar toch regelmatig tegen.

**LOUISE:** Dat klopt.

**SENNE:** (WIJST NAAR HET KRUIS) Uw echtgenoot?

**LOUISE:** Ja.

**SENNE:** Ik dacht het.

**LOUISE:** (GLIMLACHJE) Hm.

**SENNE:** Het kon bijna niet anders.

**LOUISE:** (HOOFDKNIKJE NAAR HET ANDERE KRUIS) Uw vrouw?

**SENNE:** (KNIKT) Sofie... Mijn Fieke... Mijn schat van een honingbieke...  
(LACHJE) Dat zei ik altijd tegen haar.

**LOUISE:** Ge hebt ze zeker heel graag gezien.

**SENNE:** Doodgraag... Doodgraag, ja... Klinkt een beetje raar misschien... nu ze dood is. Maar eigenlijk is het wel zo... Ge ziet iemand zo graag... Ook als ze er niet meer is. Begrijpt ge dat?

**LOUISE:** Ja.

**SENNE:** 't Is niet: "Tot de dood ons scheidt", want het blijft maar duren. Twee jaar en acht maanden is ze nu al weg. Zo lang... Maar ik zie haar nog altijd even graag.

**LOUISE:** Da's schoon.

**SENNE:** Da's 't leven. Ik ben hier nog. En ik blijf haar graag zien.

**LOUISE:** Dat begrijp ik.

**SENNE:** Gij begrijpt dat.

**LOUISE:** Ja... ik begrijp u heel goed.

**SENNE:** Gij voelt het ook zo.

**LOUISE:** Ge hebt het goed verwoord.

**SENNE:** Gij ziet hem ook nog altijd graag.

**LOUISE:** Doodgraag.

**SENNE:** Doodgraag.

**LOUISE:** Het gevoel gaat inderdaad niet weg.

**SENNE:** Nee, dat gaat niet weg... Weet ge... Ik ga nu iets heel raar zeggen... Maar soms denk ik dat ik haar nog liever ben beginnen zien...

**LOUISE:** Nu ze dood is.

**SENNE:** Nu ze dood is, ja... Begrijp me alstublieft niet verkeerd. 't Is niet dat ik haar nu liever zie... nu ze dood is... omdat ze dood is.

**LOUISE:** Nee.

**SENNE:** Dat bedoel ik zeker niet.

**LOUISE:** Dat begrijp ik.

**SENNE:** Het is gewoon... De goeie dingen blijven over. De herinneringen. De schoon herinneringen bedoel ik dan. De vervelende dingen... daar denkt ge niet meer aan.

**LOUISE:** Hm.

**SENNE:** Wat ge niet meer wilt weten, vergeet ge. Kruis erover. Allez... ik bedoel.

**LOUISE:** Hm.

**SENNE:** Er zijn geen wrevels meer, geen ruzies... Wat blijft er over? Dat ideale beeld van een ideale vrouw. De vrouw die ge altijd graag hebt gezien... En nu nog liever... omdat ze niks verkeerd meer kan doen.

Niet meer kan zagen omdat ge te weinig doet in 't huishouden bijvoorbeeld... Ze zou me nu eens moeten bezig zien. Ik doe alles zelf. Heel 't huishouden. Wassen, koken, strijken, poetsen... Alles.

**LOUISE:** En dat deed u vroeger niet.

**SENNE:** Te weinig. Veel te weinig. Daar heb ik nu spijt van. Ons Fieke deed dat ook niet graag. Ze had gelijk dat ze af en toe eens een zaag spande. Ik had meer moeten helpen. Maar ja... da's praat achteraf. Ik kan 't niet meer goedmaken.

**LOUISE:** Ge onderhoudt haar graf.

**SENNE:** Dat spreekt vanzelf.

**LOUISE:** Dan maakt ge 't toch een beetje goed op die manier.

**SENNE:** Denkt ge?

**LOUISE:** Ze zal wel blij zijn dat haar steen er altijd proper bij ligt.

**SENNE:** (HAALT WAT ONHANDIG LACHEND DE SCHOUDERS OP)  
Dat weet ze toch niet meer.

**LOUISE:** (TIKJE ZUUR) Ah...

**SENNE:** (WAT VERRAST) Denkt gij van wel?

**LOUISE:** ... Ik weet niet... Misschien...

**SENNE:** Ja maar, dat kan... Ik vraag het mij soms af. Zijn ze er nog? Zien ze ons? Weten ze wat wij doen? Ik weet het niet. Maar 't boeit mij wel. We kunnen het spijtig genoeg niet vragen, hé.

**LOUISE:** Hm.

**SENNE:** (LACHJE) Ze komen het ons niet vertellen.

**LOUISE:** Hm.

**SENNE:** Hè?

SENNE STOOT LOUISE LACHEND AAN. LOUISE TREKT SNEL TERUG.

**LOUISE:** (ZACHTE, ONGEMAKKELIJKE GLIMLACH) Nee.

LOUISE DRAAIT ZICH OM

**SENNE:** (TELEURGESTELD) Zijt ge al weg?

**LOUISE:** Ja.

**SENNE:** Ah... Allez... tot de volgende keer?

**LOUISE:** Hm.

**SENNE:** Het beste, hé.

LOUISE ANTWOORDT NIET MEER EN HAAST ZICH WEG. SENNE KIJKT HAAR MET SPIJT NA. KIJKT DAN NAAR HET KRUIS. KERKHOF DONKER. SENNE GAAT AF.

**SALON** WORDT BELICHT.

ARTHUR OPENT PLOTS DE OGEN. RECHT ZIJN RUG. BREDE GLIMLACH. LOUISE STAPT DOOR DE OPENING IN DE BEGRENZING. ARTHUR KIJKT HAAR AFWACHTEND AAN. LOUISE KIJKT WREVELIG. NIET IN STEMMING IETS TE ZEGGEN. ARTHUR OPENT DAN MAAR HET GESPREK.

**ARTHUR:** Waarom hebt ge niet gereageerd?

**LOUISE:** Hm?

**ARTHUR:** (DOET SENNE NA) “Zijn ze er nog? Weten ze wat wij doen?” ...  
Waarom hebt ge niks gezegd?

**LOUISE:** (SCHAMPER) Hm.

**ARTHUR:** (DOET LOUISE MET EEN LACHJE NA) “Hm. Hm.” Als gij niet weet wat zeggen is ‘t: “Hm”.

**LOUISE:** (TIKJE BITS) Hebt ge er last van?

**ARTHUR:** (LACHT) Ik niet. Ik heb nergens last van.

**LOUISE:** Zwijg dan.

**ARTHUR:** (UITDAGEND) Wilt ge dat ik zwijg?

**LOUISE:** (NA EEN STILTE. ZACHT:) Nee.

**ARTHUR:** Ge moet het anders zeggen. Ik kan zwijgen. Ik kan zwijgen als een graf. (LACHT)

**LOUISE:** Doe dat niet.

**ARTHUR:** Dat is humor, schat. Zwarte humor.

**LOUISE:** Niet grappig.

**ARTHUR:** Het is de waarheid.

**LOUISE:** De waarheid doet pijn.

**ARTHUR:** Zijn we in die stemming...? Ik dacht het. Ik dàcht het. Wat staat ze weer somber te doen aan mijn graf, dacht ik.

**LOUISE:** Ik bén somber. Ik doe nooit alsof.

**ARTHUR:** (LIEF) Dat weet ik toch. Waarom laat ge u altijd op stang jagen door mij?

**LOUISE:** Ik laat mij niet op stang jagen.

**ARTHUR:** Ge zijt kwaad.

**LOUISE:** Ik ben niet kwaad.

**ARTHUR:** Ge spreekt mij tegen.

**LOUISE:** Ik spreek u niet tegen.

STILTE. KIJKEN ELKAAR AAN. ARTHUR PROEST. OOK LOUISE GLIMLACHT.

**ARTHUR:** Alleen maar een klein beetje.

**LOUISE:** Ge zijt onnozel.

**ARTHUR:** Altijd geweest.

STILTE. LOUISE'S GEZICHT BETREKT. VECHT TEGEN HAAR TRANEN.

**LOUISE:** (GEBROKEN) En ik mis u.

**ARTHUR:** Hey...

LOUISE BEGINT TE HUILEN. ARTHUR GAAT METEEN NAAR LOUISE OM HAAR TE TROOSTEN. NEEMT HAAR STEVIG VAST. SUST EN WIEGT HAAR.

**ARTHUR:** Die traantjes toch... Ze blijven maar komen.

**LOUISE:** Het gaat niet over.

**ARTHUR:** Het wordt nochtans tijd.

**LOUISE:** Het zal nooit overgaan.

**ARTHUR:** Toch wel.

**LOUISE:** Nee. Nooit. Nooit!

**ARTHUR:** (BEGRIJPEND LACHJE) Altijd maar tegenspreken.

**LOUISE:** Gij weet niet wat het is.

**ARTHUR:** Ik weet meer dan ge denkt.

**LOUISE:** Gij laat mij in de steek.

**ARTHUR:** Ik ben er toch.

**LOUISE:** Nee! Ge zijt er niet! Gij zijt weg! Voor altijd en altijd!

**ARTHUR:** Ik ben er nog. (LACHJE) Gij laat mij niet los.

**LOUISE:** Dat kan ik niet.

**ARTHUR:** En toch... ooit zal het moeten.

**LOUISE:** Ik wil het niet.

**ARTHUR:** Dat weet ik, schat.

**LOUISE:** Gij weet juist niks! Niks van mijn verdriet! Ik verdraag het niet! Pijn! Pijn! Te veel pijn!

LOUISE RUKT ZICH LOS EN GAAT IN EEN BOLLETJE OPGEROLD IN HAAR ZETEL ZITTEN. BEWEEGT NERVEUS WIEGEND.  
ARTHUR KIJKT OP LOUISE NEER. SCHUDT MEELEVEND HET HOOFD.

**ARTHUR:** Louise... Lieve Louise... (DAN TERUG EEN GLIMLACHJE. PROBEERT LOUISE AAN HET LACHEN TE KRIJGEN) Mijn lief schattig Louke... Louke petoeke... Wat moet ik met u aanvangen?

**LOUISE:** Laat me gerust.

**ARTHUR:** Ik vraag niet liever. 't Zijt gij die mij altijd terug roept.

**LOUISE:** Laat me gerust, zeg ik.

**ARTHUR:** Wilt ge dat? Ik mag weg? ... Mag ik...?

ARTHUR ZET WAT UITDAGEND ENKELE STAPPEN ACHTERUIT RICHTING OPENING IN DE BEGRENZING. LOUISE SPRINGT RECHT EN KLAMPT ZICH AAN ARTHUR VAST.

**LOUISE:** Nee!

**ARTHUR:** Ik moest u gerust laten.

**LOUISE:** Ik heb niet gezegd dat ge weg moogt gaan.

**ARTHUR:** (ZUCHT THEATRAAL) Gij gijzelt mij.

**LOUISE:** Doe niet zo pathetisch.

**ARTHUR:** Gij legt mij aan de ketting.

**LOUISE:** Uw verdiende loon.

**ARTHUR:** Ziet ge wel dat ge kwaad zijt op mij.

**LOUISE:** Ja! Ja, ik ben kwaad op u. Kwaad omdat ge mij in de steek laat.

**ARTHUR:** Daar gaan we weer.

**LOUISE:** Gij zijt er vanaf en ge laat mij zitten met de shit.

**ARTHUR:** Dat was niet de bedoeling.



**LOUISE:** Maar het is wel zo.

**ARTHUR:** Ja, het is zo. Ik ben een schoft. Altijd geweest. Ik was niet de ideale partner. Nooit geweest. Als ik het kon overdoen... Dan zou ik heel hard weglopen.

**LOUISE:** Wat?

**ARTHUR:** Gij verdient beter.

**LOUISE:** Idioot.

**ARTHUR:** Ik meen het.

**LOUISE:** We waren gelukkig.

**ARTHUR:** Niet altijd.

**LOUISE:** Maar wel genoeg.

**ARTHUR:** Gelukkig genoeg?

**LOUISE:** Meestal.

**ARTHUR:** Meestal is soms niet genoeg.

**LOUISE:** Stop daarmee.

**ARTHUR:** Waarmee?

**LOUISE:** Die spelletjes.

**ARTHUR:** Wat voor spelletjes?

**LOUISE:** Ge maakt mij nerveus.

**ARTHUR:** Hoezo?

**LOUISE:** Stop!

STILTE

**ARTHUR:** 't Is niet meer zoals vroeger.

**LOUISE:** Niks is nog als vroeger.

**ARTHUR:** Da's een feit.

**LOUISE:** Vroeger waren wij...: wij... En nu zijn wij...: ik. Ik ben overgebleven.

**ARTHUR:** Klaag klaag zaag zaag.

**LOUISE:** Ik zeg het zoals het is.

**ARTHUR:** Ander muziekje graag?

**LOUISE:** Ik heb het recht om te zeuren.

**ARTHUR:** Ja schat.

**LOUISE:** Want ik ben overgebleven.

**ARTHUR:** Ja schat.

**LOUISE:** Ik ben alleen.

**ARTHUR:** Niet helemaal.

**LOUISE:** Ik ben alleen.

**ARTHUR:** Hallo? Wat doe ik hier?

**LOUISE:** Ik ben alleen.

**ARTHUR:** En gij kunt er niet tegen om alleen te zijn.

**LOUISE:** Ik kan er niet tegen om alleen te zijn.

**ARTHUR:** Waarom blijft ge dan alleen?

**LOUISE:** Stomme vraag.

**ARTHUR:** Waarom?

**LOUISE:** Gij zijt er nog!

**ARTHUR:** Ik ben er niet meer. Gij zijt alleen.

**LOUISE:** Gij zijt er nog!

**ARTHUR:** Omdat ge mij niet gerust laat. Maar eigenlijk ben ik al een tijdje weg.

**LOUISE:** Gij zijt er nog!

**ARTHUR:** Alleen in uw verbeelding.

STILTE

**LOUISE:** (BEDACHTZAAM) Alleen in mijn verbeelding. (STAART VOOR ZICH UIT)

**ARTHUR:** (GAAT VOOR LOUISE STAAN EN WUIFT VOOR HAAR OGEN)  
Koekoek?

**LOUISE:** (VERONTSCHULDIGEND LACHJE) Ik heb u graag nog wat bij mij.

**ARTHUR:** Geen probleem, schat. Ik ben graag nog wat bij u.

ARTHUR GAAT NAAST LOUISE IN ZIJN ZETEL ZITTEN. LOUISE KIJKT NAAR DE ZETEL.

**ARTHUR:** Wat?

**LOUISE:** Die zetel.

**ARTHUR:** Wat is daarvan?

**LOUISE:** Niemand mag in die zetel zitten.

**ARTHUR:** (BEZITTERIG LACHJE) Mijn zetel.

**LOUISE:** Ik jaag ze eruit.

**ARTHUR:** Die paar mensen die hier nog over de vloer durven komen.

**LOUISE:** Ze moeten niet in uw zetel gaan zitten.

**ARTHUR:** Het is maar een zetel.

**LOUISE:** Uw zetel.

**ARTHUR:** Ge kunt het de mensen niet kwalijk nemen dat ze makkelijk willen zitten. Het is een fijne zetel.

**LOUISE:** Die van u.

**ARTHUR:** Ik zit overal goed.

**LOUISE:** Gij zit dààr.

**ARTHUR:** Niet meer.

**LOUISE:** Ik zal nooit toestaan dat iemand anders in die zetel zit.

**ARTHUR:** Belachelijk.

**LOUISE:** Ik ben niet perfect.

LACHJE ARTHUR. KIJKT VERLIEFD NAAR LOUISE. REIKT NAAR HAAR HAND. ZE LEGT HAAR HAND IN DE ZIJNE.

**ARTHUR:** (WARM) Voor mij wel.

**LOUISE:** (SARCASTISCH) Ja... Nu.

**ARTHUR:** Nu?

**LOUISE:** (BITTER) Nu wel. Maar vroeger...?

ARTHUR KIJKT ZUUR. LAAT HAAR HAND LOS.

**ARTHUR:** Ja oké... Schuldig.

**LOUISE:** Sorry. Ik wou er niet over beginnen.

**ARTHUR:** Maar het steekt.

**LOUISE:** Ja.

**ARTHUR:** En het blijft steken.

**LOUISE:** Ja.

**ARTHUR:** Na al die tijd.

**LOUISE:** Het heeft mij diep gekwetst.

**ARTHUR:** Wat moet ik zeggen? ... De verleiding was groot? ... Mannen zijn zo? ... Ze bood zich aan?

**LOUISE:** Schrap dat laatste. Het is beneden uw waardigheid.

**ARTHUR:** Mijn waardigheid.

**LOUISE:** (PLAGEND) Voor zover ge dat nog hebt.

KIJKEN ELKAAR AAN. LACHEN. DAN TERUG ERNSTIG.

**ARTHUR:** En toch... als zij zich niet had aangeboden...

**LOUISE:** Excuses excuses excuses!

**ARTHUR:** Weet ik wel.

**LOUISE:** Sorry.

**ARTHUR:** Nee, ge hebt gelijk. Ge moet geen sorry zeggen.

**LOUISE:** Ik moet er niet op terugkomen.

**ARTHUR:** Jawel. Het bewijst dat ge 't mij nog altijd niet hebt vergeven.

**LOUISE:** Wat valt er te vergeven?

**ARTHUR:** Heel veel.

**LOUISE:** Maar ge zijt er niet meer.

**ARTHUR:** Ik ben uw gevangene. Als gij mij niet loslaat, moet ik blijven. Kom. (UITDAGEND PLAGEND) Martel mij nog een beetje.

**LOUISE:** Arthur!

**ARTHUR:** Louise?

**LOUISE:** Kijk... dàt hé... ik kan daar niet tegen.

**ARTHUR:** Ik plaag maar.

**LOUISE:** Voor u is alles een spelletje.

**ARTHUR:** Niet alles.

**LOUISE:** Nee...

**ARTHUR:** Op het einde was het bittere ernst.

**LOUISE:** Niet alleen op het einde.

**ARTHUR:** Ge hebt gelijk.

**LOUISE:** Ik heb altijd gelijk.

**ARTHUR:** Amen.

LICHT UIT IN SALON

LOUISE RENT WEG DOOR OPENING IN BEGRENZING. ARTHUR MAAKT EERST EEN ONGEDULDIG GEBAAAR. DAN MOE EN VERSLAGEN. SLUIT DE OGEN.

## SCENE 2

### BELICHTING OP KERKHOF

LOUISE ZIT MET GEBOGEN HOOFD NEER BIJ DE SCHADUWEN VAN DE KRUISEN. HUILT. SENNE STAPT IN BELICHTING. STAART NAAR LOUISE. LOUISE ZIET SENNE EN TRACHT ZICH TE HERSTELLEN. STAAT RECHT. DROOGT SNEL HAAR TRANEN. SENNE KIJKT HAAR MEELEVEND AAN, MAAR DURFT HAAR NIET TE BENADEREN.

**LOUISE:** Sorry.

**SENNE:** Ge mist hem. Dat is heel normaal.

**LOUISE:** Ik moet niet overdrijven.

**SENNE:** Overdrijven? Da's wel uw beste vriend die daar ligt.

**LOUISE:** Mijn man.

**SENNE:** Uw echtgenoot.

**LOUISE:** Mijn man, mijn lief, mijn beste vriend... steun en toeverlaat. (WAT SCHAMPER LACHJE)

**SENNE:** Waarom lacht ge?

**LOUISE:** (DENKT NA. DAN WAT VERTWIJFELD) Omdat ik eigenlijk niet meer weet wat echt is en wat niet.

**SENNE:** Snap ik niet zo goed.

**LOUISE:** Was het bij u allemaal echt, euh... meneer?

**SENNE:** Senne.

**LOUISE:** Senne.

**SENNE:** En gij zijt Louise.

**LOUISE:** Hoe weet ge dat?

**SENNE:** (WIJST NAAR HET KRUIS) Arthur... echtgenoot van Louise...

**LOUISE:** Ah.

**SENNE:** Hij wacht op u.

**LOUISE:** (WRANG LACHJE) Laat ons hopen hé... dat hij op mij wacht.

**SENNE:** Uw plekje is gereserveerd.

**LOUISE:** Voor u geen dubbel graf?

**SENNE:** (SCHUDT HET HOOFD) Op vraag van Sofie.

**LOUISE:** Uw vrouw.

**SENNE:** Ze wou dat niet.

**LOUISE:** Waarom niet?

**SENNE:** Ze wou mij niet claimen.

**LOUISE:** Niet claimen?

**SENNE:** Ze zei... ge zijt te jong om alleen te blijven. Ge gaat nog wel iemand tegenkomen, zei ze. Misschien is zij wel de vrouw van uw leven. De vrouw waarmee ge een graf wilt delen.

**LOUISE:** Zei ze dat?

**SENNE:** Sofie was daar heel nuchter in.

**LOUISE:** En? Zijt ge haar al tegen gekomen? Die nieuwe vrouw?

**SENNE:** ... (KIJKT LOUISE STRAK AAN) Misschien.

**LOUISE:** Ik zou het niet kunnen.

**SENNE:** Wat niet?

**LOUISE:** Opnieuw beginnen.

**SENNE:** Niet?

**LOUISE:** Arthur is voor mij niet weg. Hij is er nog altijd. Opnieuw beginnen...? Da's niet eerlijk tegenover die andere man. Ik zou hem bedriegen met Arthur. Of ik zou Arthur bedriegen met die andere man. 't Komt altijd op bedriegen uit. En dat wil ik niet.

**SENNE:** Ge zijt er nog niet aan toe.

**LOUISE:** En dat zal ik ook nooit zijn.

**SENNE:** Ge zijt anders al wel een tijdje alleen.

**LOUISE:** Ik ben niet alleen.

**SENNE:** Ah nee... Arthur is er nog, zegt ge. Maar... niet echt.

**LOUISE:** Voor mij wel.

**SENNE:** Straf... Maar... Ik begrijp u wel. Ge hebt die mens heel graag gezien. 't Is moeilijk om los te laten. Er gaat voor mij ook geen dag voorbij dat ik niet aan mijn Fieke denk. Maar 't is rustiger dan in 't begin.

**LOUISE:** Ja?

**SENNE:** In het begin was ze er altijd. Ge zoekt het ook, want ge kunt ze nog niet missen. Maar op de duur moet ge wel. Anders wordt ge zot. Ge moet verder met uw leven. (LACHJE) Ik heb haar toen gezegd dat ze moest stoppen met te komen spoken.

**LOUISE:** Spoken?

**SENNE:** Boe-hoe-hoe... (WAPPERT MET ZIJN HANDEN. TREKT GRAPPIG SPOOK-GEZICHT. DAN VERLEGEN LACHJE) Niet echt natuurlijk. Niet met van die rammelende kettingen enzo.

SENNE LACHT. LOUISE BLIJFT ERNSTIG VOOR ZICH UITSTAREN. SENNE WORDT ER ONGEMAKKELIJK ONDER.

Sorry.

**LOUISE:** Hm. (HAALT SCHOULDERS OP. ZWEEM VAN EEN DROEVE GLIMLACH)

**SENNE:** Dat was niet gepast.

**LOUISE:** Hm.

**SENNE:** Gij hebt het nog niet verwerkt.

**LOUISE:** Dat moet ook niet.

**SENNE:** (VOORZICHTIG AANBRENGEND) Als ge verder wilt met uw leven...

**LOUISE:** Misschien wil ik dat niet.

**SENNE:** Ge bedoelt... Ge denkt... ge denkt toch niet aan...

**LOUISE:** (UITDAGEND) Aan wat?

**SENNE:** Ge weet wel...

**LOUISE:** Is 't zo moeilijk om dat woordje uit te spreken?

**SENNE:** ... zelfmoord...

**LOUISE:** Veroordeelt ge dat?

**SENNE:** Ik veroordeel niks of niemand. Iedereen doet wat hij vindt dat hij moet doen. Maar zelfmoord... 't Is erg voor de mensen die achterblijven.

**LOUISE:** (BITTER) Dat is zo.

SENNE KIJKT EERST ONTZET. BEKIJKT LOUISE DAN ONDERZOEKEND. LOUISE BLIJFT HALSSTARRIG VOOR ZICH UITSTAREN.

**SENNE:** Ge gaat me toch niet vertellen... Arthur...?



**LOUISE:** (SCHERP) Arthur was ziek... Ik moet naar huis.

LOUISE DRAAIT ZICH OM EN HAAST ZICH WEG. SENNE KIJKT HAAR  
VERWARD EN MET GEMENGDE GEVOELEN NA.

BELICHTING KERKHOF UIT

### SCENE 3

BELICHTING SALON AAN.

ARTHUR OPENT DE OGEN, MAAR BLIJFT EERDER SOMBER KIJKEN.  
LOUISE STAPT GEAGITEERD DOOR OPENING IN BEGRENZING BINNEN.  
BLIJFT STAAN. ARTHUR KIJKT HAAR AAN. WACHT AF.

**LOUISE:** Ge waart ziek.

**ARTHUR:** Maar het andere is ook waar.

**LOUISE:** Nee.

**ARTHUR:** Gij hebt mij geholpen, maar het was mijn idee.

**LOUISE:** Ge waart ziek.

**ARTHUR:** Ik was ziek.

**LOUISE:** Gij waart heel ziek.

**ARTHUR:** A.L.S... Als... Een mooi woord op zich.

**LOUISE:** Afschuwelijk.

**ARTHUR:** ... een woord dat verwachtingen schept. Maar het enige dat ik mocht verwachten was simpelweg... doodgaan.

**LOUISE:** Een afschuwelijke dood.

**ARTHUR:** Heel langzaam stikken.

**LOUISE:** Dagenlang naar adem snakken.

**ARTHUR:** Ik wou er niet op wachten.

**LOUISE:** Ik wou u niet zien sterven. Niet op die manier.

**ARTHUR:** Ik wou niet sterven op die manier.

**LOUISE:** Ik wou u zo niet zien sterven.

ARTHUR GLIMLACHT WEER. WIL LOUISE DOEN LACHEN. GRIJPT NAAR ZIJN KEEL EN DOET (MET VEEL ZIN VOOR OVERDRIJVING) OF HIJ STIKT. LOUISE WORDT WOEST.

**LOUISE:** Niet grappig!

ARTHUR STOPT MET SPARTELEN EN GELUIDJES MAKEN. BLIJFT ONDEUGEND LACHEN.

**ARTHUR:** Gij pakt alles zo serieus.

**LOUISE:** Over zo'n dingen maakt ge geen grapjes.

**ARTHUR:** Wat gebeurd is, is gebeurd.

**LOUISE:** Ik riskeerde een gevangenisstraf voor u.

**ARTHUR:** Da's waar. En ik ben u eeuwig, ja eeuwig, dankbaar dat ge mij toen niet in de steek hebt gelaten.

**LOUISE:** Maar gij mij wel.

**ARTHUR:** Wat kon ik doen? Mijn lijf liet het afweten. Ik kon hoe langer hoe minder. Voor alles was ik van u afhankelijk... Ook voor mijn zelfgekozen dood.

**LOUISE:** Ik wist niet dat ge dood wou.

**ARTHUR:** Dat heb ik op een niet zo propere manier duidelijk gemaakt.

**LOUISE:** (VERWIJTEND) Pillen, Arthur!

**ARTHUR:** Netjes opgespaard en dan spijtig genoeg weer uitgebraakt.

LOUISE VERBERGT HAAR GEZICHT VOL AFGRIJZEN. SCHUDT HET HOOFD.

Wat moest ik anders? Het was het enige middel dat nog een beetje binnen mijn mogelijkheden lag. Ge hadt mij moeten bezig zien... met die lamme armen... Totaal geen controle. Maar ik wou dood!

**LOUISE:** Zonder afscheid te nemen.

**ARTHUR:** (LIEVE GLIMLACH) Ik had afscheid genomen.

**LOUISE:** Ik was bereid om voor u te zorgen tot het einde.

**ARTHUR:** En dat hebt ge gedaan. Ge hebt mij geholpen.

**LOUISE:** Waarom zo lang gewacht? Toen ge nog kon praten, hadden we het kunnen bespreken met onze huisdokter.

**ARTHUR:** Die schijtluis? Deed in zijn broek als ge nog maar over euthanasie begon.

**LOUISE:** Ik denk dat hij het wist... Hij heeft er geen zaak van gemaakt.

**ARTHUR:** Hij had eens moeten durven.

**LOUISE:** (SARCASTISCH) Wat hadt ge dan gedaan? Gaan spoken?

**ARTHUR:** Op z'n minst!

**LOUISE:** Patiënt is een natuurlijke dood gestorven, stond in zijn verslag.

**ARTHUR:** Als ge niet meer ademt, gaat ge dood... heel natuurlijk.

**LOUISE:** (KRIJGT HET MOEILIJK) Dat moment...

ARTHUR KRIJGT WEER MEDELIJDEN MET LOUISE EN GAAT ACHTER HAAR STAAN. NEEMT HAAR TROOSTEND VAST. LOUISE STREKT HAAR ARMEN VOOR ZICH UIT. BELEEFT OPNIEUW HET MOMENT DAT ZE HET KUSSEN OP ARTHURS GEZICHT DRUKT. WORSTELT OM HET VAST TE HOUDEN. ARTHUR KIJKT ERNAAR MET SCEPTISCH SPOTLACHJE.

**ARTHUR:** Nu overdrijft ge.

**LOUISE:** Nee.

**ARTHUR:** Ik heb niet tegengesparteld.

**LOUISE:** (KLAGEND HUILEND) Het was genoeg.

**ARTHUR:** (RUSTIG) Het was genoeg.

**LOUISE:** (OPSTANDIG) Het was genoeg!

LOUISE STOPT UITGEPUT MET DRUK ZETTEN. VERSLAPT. GAAT BIJNA DOOR HAAR KNEIËN. WORDT OPGEVANGEN DOOR ARTHUR. HIJ WIEGT HAAR TROOSTEND.

Toen ik losliet...

**ARTHUR:** (WAT GEAMUSEERD PLAGEND) Toen zijt ge in paniek op mijn borst beginnen timmeren. Ge deedt mond op mond. Heel onhandig...

**LOUISE:** Ge moest weer leven! Leven! Maar dan echt leven!

**ARTHUR:** Zonder die smerige ziekte in mijn lijf.

**LOUISE:** Ik wou u niet dood.

**ARTHUR:** Ik wou niet meer leven.

**LOUISE:** Leven...

**ARTHUR:** Het zat er niet meer in, schat. Het leven was heel langzaam uit mijn lijf geperst. Het enige dat nog functioneerde was mijn verstand.

**LOUISE:** Ik wou u niet dood.

**ARTHUR:** Ge valt in herhaling.

**LOUISE:** Ik wou u niet dood.

**ARTHUR:** Toen niet en nog altijd niet.

**LOUISE:** Ik wil u bij mij.

**ARTHUR:** Ik ben er.

**LOUISE:** Ik wil u voelen. Met u praten. Lachen. Dansen!

**ARTHUR:** Wilt ge dansen?

**LOUISE:** Zoals op onze trouw.

MUZIEK "UNCHAINED MELODY" VAN DE RIGHTEOUS BROTHERS.  
ZE DANSEN.

**ARTHUR:** Ik heb dit altijd een melig liedje gevonden.

**LOUISE:** Ik vind het prachtig... Nog altijd.

**ARTHUR:** En dat kiest gij dan uit voor onze openingsdans.

**LOUISE:** Gij vindt het goed.

**ARTHUR:** Om u plezier te doen.

**LOUISE:** Da's liefde.

DANSEN ZWIJGEND

**ARTHUR:** Weet ge nog... We keken naar die film... Die kleffe film...

**LOUISE:** Zo romantisch.

**ARTHUR:** ... met Patrick Swayze en Demi Moore.

**LOUISE:** Ghost.

**ARTHUR:** Die scène met de grote fallus...

**LOUISE:** Vaas.

**ARTHUR:** Dat was toch een fallus.

**LOUISE:** Ze maakte een vaas.

**ARTHUR:** Wat ik wou zeggen: gij hebt toen beslist dat dat ons nummer zou worden.

**LOUISE:** En gij vindt het goed.

**ARTHUR:** Ge weet toch waarom.

**LOUISE:** Omwille van de fallus? (PROBEERT EEN LACHJE TE ONDERDRUKKEN)

**ARTHUR:** Precies.

LOUISE DOET ALSOF ZE 'T NIET APPRECIIEERT, MAAR ZE MOET ER TOCH OM LACHEN.

**LOUISE:** Viezerik.

**ARTHUR:** Waarom? Ge waart er toch niet vies van... in die tijd.

**LOUISE:** 't Is al goed.

ARTHUR EN LOUISE DANSEN INTIEM EN GENIETEND VERDER TOT :

**LOUISE:** (ZINGT VOLG OVERGAVE MEE) I need your love.

**ARTHUR:** (MOEDIGT GLIMLACHEND AAN) Yeah baby.

**LOUISE:** (ZINGT) I need your love.

**ARTHUR:** Spit it out, yeah!

**LOUISE:** (ZINGT) God speed your love to me.

**ARTHUR:** Hell yeah!

**LOUISE:** Spreek niet van hel.

**ARTHUR:** Ik heb meer recht van spreken dan jij.

**LOUISE:** Achterblijven. Dat is de hel.

**ARTHUR:** Vechten tegen een ziekte waar ge niet van kunt winnen... da's hel.

**LOUISE:** Iemand die ge doodgraag ziet... een kussen op zijn gezicht duwen...

LOUISE RUKT ZICH LOS. MUZIEK STOPT ABRUPT. ARTHUR ZUCHT.

**ARTHUR:** Gij hebt mij verlost.

**LOUISE:** Voor mij is het toen begonnen. Na alle miserie... Het ergste moest nog komen... Zonder u verder moeten.

**ARTHUR:** Sorry voor al die miserie.

**LOUISE:** Toen ik u daar zo bleek zag liggen. Uw mond open. Uw ogen... starend naar 't plafond...

**ARTHUR:** Ik had een mooiere pose voorzien, maar 't lukte niet. Ik wou glimlachen. En ik wou u heel lief en dankbaar aankijken. Gij hebt zoveel voor mij gedaan.

**LOUISE:** Ik haat u!

**ARTHUR:** Terecht!

**LOUISE:** Ik haat u met elke vezel in mijn lijf!

**ARTHUR:** Touché.

**LOUISE:** Ik wil u slaan en... spuwen en... dooreenschudden.

**ARTHUR:** Doen!

ARTHUR BIEDT ZICH AAN. LOUISE VECHT OM ZICH IN TE HOUDEN. DRAAIEN ALS KEMPHANEN OM ELKAAR HEEN.

Doen! Als dat oplucht!

**LOUISE:** Gij hadt het recht niet. (HAALT UIT)

**ARTHUR:** Da's waar.

**LOUISE:** Ge hadt het recht niet om mij zoiets te vragen. (HAALT PAAR KEER UIT)

**ARTHUR:** Ik heb het ook niet gevraagd.

**LOUISE:** Jawel!

**ARTHUR:** Ik wou het zelf doen.

**LOUISE:** Ge kon niks meer zelf.

**ARTHUR:** Precies.

**LOUISE:** Ge hebt me gesmeekt. (HAALT OPNIEUW UIT)

**ARTHUR:** Ik heb gesmeekt.

**LOUISE:** Gesmeekt met uw ogen. (SLAAT EEN PAAR KEER IN ZIJN GEZICHT)

**ARTHUR:** Omdat praten niet meer ging.

**LOUISE:** Doe niet zo zielig.

**ARTHUR:** Alsof ik dit alles heb gewild.

**LOUISE:** Het was uw straf!

**ARTHUR:** Wat?

**LOUISE:** Uw straf en mijn straf...

**ARTHUR:** (HOOFDSCHUDDEND) Krijgen we dat weer.

**LOUISE:** Wat wij hebben gedaan...

**ARTHUR:** Louise, hou op!

**LOUISE:** Wat wij hebben gedaan...

**ARTHUR:** Stop, zeg ik.

**LOUISE:** We kunnen niet genoeg worden gestraft.

**ARTHUR:** We kunnen er niets meer aan doen. Het is voorbij.

**LOUISE:** Voor u. Maar niet voor mij.

BELICHTING SALON UIT



#### SCENE 4

BELICHTING KERKHOF AAN.

SENNE STAAT BIJ HET GRAF VAN ZIJN VROUW. KIJKT HOOPVOL OP ALS HIJ BEWEGING NAAST ZICH VOELT. LOUISE KOMT WAT SCHROOMVALLIG NAAST HEM STAAN. HEEFT WEER ONDERHOUDSMATERIAAL BIJ.

**SENNE:** Hey.

**LOUISE:** Dag Senne.

**SENNE:** Alles goed?

**LOUISE:** (WAT SCHAMPER SPOTLACHJE) Hm.

**SENNE:** In de mate van het mogelijke?

**LOUISE:** Jaja.

**SENNE:** Ik euh... Ik wou mij excuseren.

**LOUISE:** Waarvoor?

**SENNE:** Vorige keer. Ik had blijkbaar iets verkeerd gezegd.

**LOUISE:** Maar nee.

**SENNE:** Ik dacht het wel. Ge liep ineens weg.

**LOUISE:** Niet uw schuld.

**SENNE:** Zeker?

**LOUISE:** Ik heb het soms moeilijk. Trek het u niet aan.

**SENNE:** Da's makkelijk gezegd. Ik zie dat ge afziet. Ik wou dat ik kon helpen.

**LOUISE:** Dat kan niemand.

**SENNE:** Praten helpt.

**LOUISE:** Ik praat anders meer dan genoeg hoor.

**SENNE:** Ja? Hebt ge iemand?... Ik bedoel... Iemand die ge in vertrouwen kunt nemen? Iemand die ge goed kent? Die u goed kent?

**LOUISE:** Ja.

**SENNE:** Ah... Des te beter. (TELEURGESTELD) Ik ben blij voor u.

**LOUISE:** Niet dat het veel helpt.

**SENNE:** Nee?

**LOUISE:** We draaien in cirkeltjes. Altijd over 't zelfde. Altijd opnieuw. Dezelfde woorden... Verwijten...

**SENNE:** Verwijten... Ge praat met iemand die ge vanalles verwijt?

**LOUISE:** Ja.

**SENNE:** Gaat het dan over Arthur?

**LOUISE:** Ik praat mét Arthur.

**SENNE:** Mét...

**LOUISE:** Praat gij nooit met Sofie?

**SENNE:** Vroeger wel. Maar zoals ik al zei... ik heb ze weggestuurd.

**LOUISE:** Hm.

**SENNE:** Maar dus... Arthur... die spookt nog.

**LOUISE:** Hij is nog bij mij, ja.

**SENNE:** Straf.

**LOUISE:** Omdat ik het zo wil.

**SENNE:** Ge zegt dat ge hem verwijten maakt.

**LOUISE:** We maken vaak ruzie, ja.

**SENNE:** Ik heb met Sofie nooit ruzie gemaakt.

**LOUISE:** Ik met Arthur ook bijna nooit.

**SENNE:** En nu wel. Nu hij komt spoken...

**LOUISE:** (WAT SARCASTISCH) Hoe noemt ge zoiets? ... Onverwerkt verdriet?

**SENNE:** 't Moet zijn.

**LOUISE:** Ik ben er nog niet klaar mee.

**SENNE:** En denkt ge dat ge er ooit klaar mee geraakt?

**LOUISE:** Misschien wel... misschien ook niet.

**SENNE:** Wreed.

**LOUISE:** Ik wil maar zeggen... Zo steek ik in elkaar.

**SENNE:** (WAT VERWONDERD VRAGEND) Blijkbaar.

**LOUISE:** Ik sleep een ongelooflijk zware rugzak vol verdriet met mij mee.

**SENNE:** Mens toch...

**LOUISE:** Ik kom zo weinig mogelijk onder de mensen. Mijn miserie... daar heeft niemand zaken mee.

**SENNE:** Ge maakt het uzelf niet gemakkelijk.

**LOUISE:** Ik kan niet verdragen dat mensen naar mij kijken. Met die blik vol medelijden.

**SENNE:** Die zien dat ge afziet. Ze willen u helpen.

**LOUISE:** Dat weet ik. Maar ik wil het niet.

SENNE KIJKT LOUISE VOL MEDELEVEN AAN. LOUISE ZIET HET. HAAR HOUDING VERANDERT. KIJKT SENNE VERNIETIGEND AAN. SENNE SCHRIKT ERVAN.

Zoals gij naar mij kijkt bijvoorbeeld...

**SENNE:** Ik?

**LOUISE:** Gij zijt zo een van die mensen. Gij denkt: Louise en ik... wij hebben 't zelfde meegemaakt. Ik begrijp haar. Ik kan haar helpen.

**SENNE:** Ik geef toe dat ik inderdaad... Maar...

**LOUISE:** Ge moet het niet uitleggen. Ik heb geen hulp nodig.

**SENNE:** Ik kan heel goed luisteren.

**LOUISE:** Gij wilt meer dan dat.

**SENNE:** Meer dan wat?

**LOUISE:** Leer mij de mannen kennen.

**SENNE:** Klinkt bitter.

**LOUISE:** Ze willen altijd meer.

**SENNE:** Wie zegt dat?

**LOUISE:** Mannen zijn jagers.

**SENNE:** Ge hebt iets negatief meegemaakt met een man en nu scheert ge ons allemaal over dezelfde kam.

**LOUISE:** Vroeger zag ik u bijna nooit en ineens staat ge hier altijd.

**SENNE:** Ik mag toch naar 't graf van mijn vrouw komen.

**LOUISE:** Ge komt niet voor haar. Ge komt voor mij.

**SENNE:** Da's lelijk wat ge daar zegt.

**LOUISE:** Ze is amper dood en ge zijt haar al aan 't bedriegen.

**SENNE:** Twee jaar en acht maanden!

LOUISE BEGINT TE SCHREEUWEN. ZE GOOIT VAN KWAADHEID HAAR MATERIAAL OP DE GROND.

**LOUISE:** Mijn man is even lang dood, maar ik rouw nog elke dag. En da's voor de rest van mijn leven. Ik zal nooit met een andere man iets kunnen beginnen. Dus laat mij met rust!

LOUISE LOOPT WEG. SENNE STAART HAAR ONTZET NA. KIJKT DAN NAAR HET MATERIAAL OP DE GROND. RAAPT HET TRAAG OP. BELICHTING KERKHOF UIT.

## SCENE 5

BELICHTING SALON AAN.

ARTHUR STAAT TRAG TE APPLAUDISSEREN ALS EEN ONTREDDERDE  
LOUISE BINNEN STAPT.

**ARTHUR:** (SMALEND) Die trekt zijn staart nu wel in.

**LOUISE:** Laat mij gerust.

**ARTHUR:** Iedereen moet u gerust laten.

**LOUISE:** Ge kunt allemaal de pot op!

**ARTHUR:** (LACHJE) Die behoefte heb ik niet meer.

**LOUISE:** Ge zijt onuitstaanbaar.

**ARTHUR:** En toch ziet ge mij graag.

**LOUISE:** (PLOTS MINDER STRIJDVAAARDIG, MAAR WAT BESCHAAMD)  
Ik heb mij als een klotewijf gedragen.

**ARTHUR:** Zelfkennis is het begin der wijsheid.

**LOUISE:** Die mens bedoelde het goed.

**ARTHUR:** Dat beseft ge dan toch.

**LOUISE:** Ik kon het niet verdragen.

**ARTHUR:** Ge zijt lichtgeraakt de laatste tijd.

**LOUISE:** (SARCASTISCH) Hoe zou dat komen?!

**ARTHUR:** 't Is misschien niet slecht hulp te zoeken.

**LOUISE:** Ik heb niemand nodig.

**ARTHUR:** Professionele hulp.

**LOUISE:** En dan alles vertellen?

**ARTHUR:** Da's de bedoeling.

**LOUISE:** En in de gevangenis belanden?

**ARTHUR:** Dat gebeurt niet.

**LOUISE:** Alleen al uw dood.

**ARTHUR:** Een natuurlijke dood. Staat netjes genoteerd.

**LOUISE:** Ik kan niemand vertellen wat er werkelijk gebeurd is.

**ARTHUR:** Dokters hebben zwijgplicht. Van die mannen moet ge geen schrik hebben.

**LOUISE:** Als ik professionele hulp zoek, zal het bij een vrouw zijn.

**ARTHUR:** O ja... want met de mannen hebt ge het wel even gehad. Arme Senne.

**LOUISE:** Vindt ge 't grappig?

**ARTHUR:** Nee, want het is mijn schuld dat ge zo over ons denkt.

**LOUISE:** Hm.

**ARTHUR:** Ik vind het spijtig voor Senne.

**LOUISE:** Wat?

**ARTHUR:** Die mens steekt na twee jaar en acht maanden rouwen heel voorzichtig zijn grote teen buiten en wat doet gij? Ge stampst erop met uw stiletto's en dan draait ge nog een beetje rond tot ge 't bot hoort kraken.

**LOUISE:** Ik draag geen stiletto's.

**ARTHUR:** Ge zoudt er mooi mee staan... Sexy...

ARTHUR KIJKT MONKELEND NAAR DE BENEN VAN LOUISE. LOUISE VOLGT ZIJN BLIK. KIJKT VERNIETIGEND.

**LOUISE:** Kickt ge daarop? Vrouwen met stiletto's?

**ARTHUR:** (GENIETEND) Geen enkele man is opgewassen tegen die strakgespannen kuit...

**LOUISE:** (SCHERP VERWIJTEND) Droeg ZIJ stiletto's?

**ARTHUR:** Arthur, Arthur... ge zijt er weer met open ogen ingetrapt.

**LOUISE:** Ge hebt me nooit veel over haar verteld.

**ARTHUR:** Wat niet weet niet deert, dacht ik. Maar nee, gij moest persé beginnen wroeten.

**LOUISE:** Ge rook naar haar! Haar parfum! Zo goedkoop!

**ARTHUR:** Chanel n° 5.

**LOUISE:** Hoe origineel.

**ARTHUR:** Ik had het voor haar gekocht.

**LOUISE:** Denkt gij dat ik dat niet weet? Ge waart zelfs zo dom er uw kredietkaart voor te gebruiken. En wie doet er bij ons de rekeningen?

**ARTHUR:** Gij.

**LOUISE:** Ik ja! Elke uitgave die gij voor haar deedt, heb ik gezien. Elke maand een overzichtje van elk restaurant. Elk hotel. Elke aankoop... Zo dom, Arthur!

**ARTHUR:** Misschien wou ik wel dat gij erop uit kwam. Dat ge mij zou zeggen dat het moest gedaan zijn. Dan konden we erover praten!

**LOUISE:** Praten!

**ARTHUR:** Praten, ja!

LOUISE WIL WEGLOPEN. ARTHUR GRIJPT HAAR NIJDIG BIJ DE POLS EN TREKT HAAR RUW NAAR ZICH TOE.

Als het serieus wordt, loopt gij weg. Bang voor elk conflict.

**LOUISE:** Ge doet me pijn.

**ARTHUR:** Ge doet uzelf pijn. Door u weg te steken. Gij geniet ervan. Ge wentelt u in uw verdriet. (SMACHTEND ALS LOUISE) O ja, nog wat pijn. Nog meer pijn. Help mij niet om mijn verdriet te verwerken, want die pijn is fijn.

**LOUISE:** Laat los!

ARTHUR LAAT LOS MET BRUTAAL WEGWERPGEBAAR.

**ARTHUR:** Mens, gij zijt ziek.

**LOUISE:** Hè!

**ARTHUR:** Zieker dan ik ooit geweest ben.

**LOUISE:** (JENNEND UITDAGEND) Ik ben ook beter af dood. Maar gij gaat mij niet helpen om er een eind aan te maken, hé schat.

**ARTHUR:** Gij hebt mij niet nodig. Ge zijt sterker dan ik. Altijd geweest.

**LOUISE:** Da's niet waar en dat weet ge goed genoeg.

STILTE. LOUISE WRIJFT VERONGELIJKT HAAR POLS. GLUURT BESCHULDIGEND NAAR ARTHUR. ARTHUR ONTWIJKT EERST HAAR BLIK. GAAT DAN WEER STRIJDDVAARDIG VOOR HAAR STAAN. LOUISE TROTSEERT ZIJN BLIK UITDAGEND. BIEDT HEM HAAR POLS AAN.

Gaat ge mij nog een beetje pijn doen? Doe maar. 't Schijnt dat ik ervan geniet.

**ARTHUR:** (GEBROKEN EN VOL MEDELEVEN) Is 't niet genoeg geweest?

LOUISE LAAT HAAR UITDAGENDE HOUDING VAREN. BUIGT VERSLAGEN HET HOOFD EN KNIKT. ARTHUR RAAKT HAAR TEDER AAN.

**ARTHUR:** Ik heb het nooit gewild, Louise.

**LOUISE:** (ZACHT) Weet ik.

**ARTHUR:** Wat hebben wij mekaar toch aangedaan?

**LOUISE:** Te veel.

**ARTHUR:** Ik heb u altijd graag gezien.

**LOUISE:** Ik u ook.

**ARTHUR:** Te graag misschien?

**LOUISE:** Kan niet.

**ARTHUR:** Als liefde pijn doet... laat ge beter los.

**LOUISE:** Kan ik niet.

**ARTHUR:** Een bang hert loopt zich vast in prikkeldraad. Het stampst en worstelt en raakt helemaal verstrikt.

**LOUISE:** Ik ben geen bang hert.

**ARTHUR:** Ge zit wel vast... in prikkeldraad.

LOUISE STAART ARTHUR VERBIJSTERD AAN.  
SPANNING TUSSEN BEIDEN.

SENNE STAPT NAAR DE OPENING IN DE BEGRENZING. HEEFT LOUISES SPULLEN VAN OP HET KERKHOF VAST.  
DE BEL GAAT.  
LOUISE KIJKT VERWARD. ARTHUR GLIMLACHT

**ARTHUR:** Ra ra, wie is daar?

**LOUISE:** Geen idee.

**ARTHUR:** Ge hebt hem nochtans gelokt.

**LOUISE:** Wie?

**ARTHUR:** Uw aanbidder.

**LOUISE:** Ik heb geen aanbidder.

**ARTHUR:** Denkt gij dat die zich zo gemakkelijk laat afschepen?

**LOUISE:** Senne?

**ARTHUR:** Hij vindt het waarschijnlijk een plezant spelletje... Hard to get.



**LOUISE:** Ik speel helemaal geen spelletjes. Da's meer iets voor u.

**ARTHUR:** Hij staat nu wel voor de deur.

**LOUISE:** Ik wil hem niet zien.

**ARTHUR:** Verstop u... zoals ge meestal doet.

**LOUISE:** Dat doe ik niet.

**ARTHUR:** Hoe lang is 't geleden dat ge nog iemand hebt binnengelaten?

**LOUISE:** Ik heb geen behoefte aan bezoek.

**ARTHUR:** Ge wilt met mij alleen zijn.

**LOUISE:** Hij zal wel weggaan.

BEL GAAT OPNIEUW

**ARTHUR:** Ik denk het niet. (MET EEN GRIJNS) 't Is een aanhouder.

**LOUISE:** 't Is niet het moment.

**ARTHUR:** Dat is het nooit.

**LOUISE:** Ik heb hier helemaal geen zin in.

**ARTHUR:** Ik wel. 't Kan leuk worden.

ARTHUR GAAT BIJ DE OPENING STAAN. MAAKT UITNODIGEND GEBAAAR.  
LOUISE AARZELT.

ER WORDT OPNIEUW GEBELD.

LOUISE GAAT GEIRRITEERD NAAR OPENING. SENNE DOET EEN STAP  
VOORWAARTS.

**LOUISE:** (AFSTANDELIJK) Senne!

**SENNE:** Dag Louise...

SENNE TOONT WAT AARZELEND DE SPULLEN DIE LOUISE OP HET KERKHOF  
OP DE GROND GOOIDE.

SENNE ZIET ARTHUR NOOIT. LOUISE BLIJFT ZICH HEEL BEWUST VAN  
ARTHURS AANWEZIGHEID, MAAR PROBEERT NORMAAL TE DOEN  
TEGENOVER SENNE. ARTHUR MAAKT GEEN GELUID, MAAR GEEFT  
REACTIES MET ZIJN MIMIEK.

ARTHUR PORT LOUISE AAN OM GASTVRIJ TE ZIJN. LOUISE GAAT ER  
VERWARD OP IN.

**LOUISE:** Kom binnen.

**SENNE:** Stoor ik niet?

ARTHUR MOET HIER SMALEND OM LACHEN. OOK EEN FLAUW GLIMLACHJE BIJ LOUISE.

**LOUISE:** Natuurlijk niet.

**SENNE:** Ge waart op 't kerkhof één en ander vergeten.

**LOUISE:** Hm.

**SENNE:** Ik dacht: ik zal 't maar gaan brengen.

**LOUISE:** En gij kent mijn adres?

**SENNE:** We wonen in 't zelfde dorp.

**LOUISE:** Juist ja.

ONGEMAKKELIJK STILTE

**SENNE:** Het stoort toch echt niet?

ARTHUR SCHUDDT MEEWARIG GLIMLACHEND HET HOOFD.

**LOUISE:** 't Is goed dat ge er zijt. Ik moet mij verontschuldigen voor daarjuist.

**SENNE:** Da's niet nodig. Ik heb daar alle begrip voor. Maar ik dacht.. ge kunt het beter efkes uitklappen.

ARTHUR KNIKT WAARDEREND. GEEFT GELUIDLOOS APPLAUSJE. STEEKT ZIJN DUIM OP NAAR LOUISE. LOUISE REAGEERT VERWARD.

**LOUISE:** Wilt ge niet gaan zitten?

**SENNE:** O dank u.

SENNE WIL IN ARTHURS ZETEL GAAN ZITTEN. ARTHUR KIJKT AFWACHTEND NAAR LOUISE.

**LOUISE:** Dààr niet!

SENNE VEERT VERSCHRIKT OVEREIND.

**SENNE:** Sorry... Zijn zetel zeker?

**LOUISE:** Ja...

SENNE GAAT IN DE ANDERE ZETEL ZITTEN. ARTHUR ZET ZICH PARMANTIG IN ZIJN EIGEN ZETEL. ZIT SENNE GOEDKEUREND TE BEKIJKEN.

**SENNE:** Bij mij heeft het ook lang geduurd voor iemand op haar plaats mocht zitten.

LOUISE KNIKT. ER VALT EEN WAT ONGEMAKKELIJKE STILTE.  
LOUISE BLIJFT STAAN.  
SENNE VOELT ZICH ONGEMAKKELIJK.

WAT GEFORCEERD LACHJE:

En nog zoiets... Ik heb dikwijls de tafel voor twee gedekt.

**LOUISE:** (LACHJE VAN ERKENNING) Hm.

**SENNE:** Gij ook?

**LOUISE:** Macht der gewoonte.

BEIDEN LACHEN VOORZICHTIG. ER VALT WEER EEN STILTE. SENNE KIJKT ROND. VINDT HET LASTIG DAT LOUISE NIET GAAT ZITTEN EN ZOEKT EEN REDEN OM ZELF WEER RECHT TE STAAN. ZIET DE FOTO'S. STAAT RECHT EN GAAT DE FOTO'S BETER BEKIJKEN. OOK ARTHUR STAAT RECHT EN DOET SENNE NA. SENNE NEEMT EEN FOTO VAST. HET LIJKT LOUISE TE STOREN.

**SENNE:** Is 'm dat?

**LOUISE:** Dat is Arthur ja.

**SENNE:** Niet mis.

ARTHUR KNIKT WAARDEREND. KIJKT MET EEN BREDE GRIJNS AFWACHTEND NAAR LOUISE. LOUISE GLIMLACHT.

**LOUISE:** Maar wel veel streken.

ARTHUR SPEELT DAT HIJ BELEDIGD IS.

**SENNE:** Hij wist dat hij knap was?

**LOUISE:** (TIKJE GRIMMIG) Hij dacht dat hij alle vrouwen kon krijgen.

ARTHUR LAAT DE SCHOUDERS MOEDELOOS HANGEN. SCHUDT HET HOOFD.

**SENNE:** (GOEDIG LACHJE) Maar hij koos toch maar voor u.

ARTHUR RECHT OPNIEUW ZIJN RUG EN BEAAMT TRIOMFANTELIJK WAT SENNE ZEGT. LOUISE MOET EROM GLIMLACHEN.

**LOUISE:** Da's waar.

**SENNE:** Hoe lang zijt ge samen geweest?

ARTHUR MOET HIER DUIDELIJK DIEP OVER NADENKEN. BIJ LOUISE KOMT HET ANTWOORD DIRECT, WAT ARTHUR EERST VERWONDERD DAN BESCHAAMD DOET KIJKEN.

**LOUISE:** Drieëntwintig jaar, zeven maanden en vier dagen.

**SENNE:** (LACHT) Op de kop af.

**LOUISE:** En gij?

**SENNE:** Sofie en ik... Zeventien jaar. Dagen en maanden heb ik nooit geteld. Ik was al blij dat ik onze verjaardag nooit vergat.

**LOUISE:** (OM ARTHUR WAT PLAGEND TE PESTEN) Dan doet ge beter dan Arthur. Arthur vergat die van ons altijd.

ARTHUR SLAAT MEA CULPA.

**SENNE:** Wat niet wil zeggen dat hij u niet graag zag.

ARTHUR BLIJ MET DEZE OPMERKING. UITDAGEND NAAR LOUISE: "NU GIJ"

Mannen zijn daar minder mee bezig dan vrouwen, denk ik.

**LOUISE:** Hoe is ze gestorven?

**SENNE:** Kanker... aan de baarmoeder... Ze heeft altijd wat problemen gehad, maar dat er kanker zou van komen... Ge kunt het niet voorspellen.

**LOUISE:** Kinderen?

**SENNE:** Door die problemen is dat niet gelukt.

**LOUISE:** Hm.

**SENNE:** En gij?

LOUISE VERSTIJFT. GLUURT NAAR ARTHUR. OOK ARTHUR WORDT NU HEEL STIL EN ERNSTIG.

Geen kinderen?

LOUISE HEEFT HET MOEILIK. KIJKT STEUNZOEKEND NAAR ARTHUR. DIE KIJKT WEG.

**LOUISE:** (ZACHT) Nee, geen kinderen.

**SENNE:** Och... misschien maar goed. Anders stondt ge er nu alleen voor.

**LOUISE:** Dat had ik er graag voor over gehad.

**SENNE:** Ah... sorry. 't Ligt precies gevoelig.

**LOUISE:** Hm.

LOUISE KIJKT ARTHUR ZACHT VERWIJTEND AAN. ARTHUR ZUCHT EN KNIKT. SENNE ZIET LOUISE STAREN. KIJKT RICHTING ARTHUR ZONDER ARTHUR TE ZIEN. KIJKT DAN WEER VRAGEND NAAR LOUISE.

**SENNE:** Ik wou u niet kwetsen.

**LOUISE:** Geeft niet.

ARTHUR VOELT ZICH VERSLAGEN. TREKT ZICH TERUG. LOUISE KIJKT HEM NA. SENNE BEGRIJPT NIET WAAROM LOUISE ZO WEGKIJKT. LOUISE KIJKT

NAAR DE RUG VAN ARTHUR. WORDT GRIMMIG. RICHT ZICH WEER TOT SENNE.

**LOUISE:** Ik heb u hard aangepakt, hé, daarstraks.

**SENNE:** Ik verschoot wel een beetje.

**LOUISE:** Dat was eigenlijk de bedoeling. Het afschrikkingeffect. Niet dat het veel heeft geholpen. Ge staat nu in mijn salon.

**SENNE:** Kijk... als gij niet met mij wilt praten, als gij mij niet meer wilt zien, dan ga ik gewoon weg als gij uw man komt bezoeken. Maar ge moet verstaan... Ik kan niet vragen dat ze mijn vrouw ergens anders leggen. Af en toe zullen we mekaar op 't kerkhof tegenkomen. Maar ik ga u niet lastig vallen. Ge moet echt geen schrik hebben van mij. Echt niet.

**LOUISE:** Eerlijk nu... Ziet ge mij graag?

**SENNE:** Sorry?

**LOUISE:** Vindt ge mij interessant? Zoudt ge met mij iets willen beginnen?

**SENNE:** Dat is een heel directe vraag.

**LOUISE:** Het is geen uitnodiging.

**SENNE:** Natuurlijk niet.

**LOUISE:** (SMALEND) 't Was zeker nog nooit in u opgekomen?

**SENNE:** Euh... dat wel. Ge zijt een schoon vrouw. Niemand kan dat ontkennen. En ge ziet er intelligent uit. Iemand waar ge goed mee kunt klappen. En zoals ge zelf hebt aangegeven... Wij hebben inderdaad zo ongeveer hetzelfde meegemaakt. Allebei iemand verloren die we doodgraag hebben gezien. Dat scheidt toch een band.

**LOUISE:** 't Is u alleen om het praten te doen.

**SENNE:** Ja!

**LOUISE:** Niet om de seks.

**SENNE:** Nee begot!

**LOUISE:** Maar ge vindt me wel aantrekkelijk.

**SENNE:** 't Zal nog niet zijn.

**LOUISE:** Te mooi om alleen te zijn.

**SENNE:** En te jong ook. Ge hebt nog een heel leven voor u. Ik ook. Sofie zal altijd in mijn leven blijven. Zoals Arthur voor u. Maar we mogen niet alleen leven met de doden.

**LOUISE:** En als we onze doden levend houden?

ARTHUR DRAAIT ZICH TRAAG TERUG OM. LOUISE KIJKT HEM TEDER AAN .  
ARTHUR SCHUDDT DROEF HET HOOFD. LOUISES GLIMLACH VERDWIJNT.  
SENNE STAART LOUISE VOL MEDELEVEN AAN.

**SENNE:** Ik denk dat het tijd wordt dat jij leert loslaten.

LOUISE KIJKT NAAR ARTHUR. ARTHUR KNIKT. ZIET ER PLOTS DOODMOE  
UIT.

**LOUISE:** (TOT ARTHUR. ZACHT) Wilt ge dat?

**SENNE:** (IN DE WAR) 't Is niet aan mij om daarover te beslissen.

LOUISE BLIJFT NAAR ARTHUR KIJKEN. DIE KNIKT WEER LANGZAAM.

Ik wil maar zeggen... Ge maakt het uzelf heel moeilijk. Ge kunt niet  
leven met een dode. Hoe erg het ook is; hij is weg. Da's  
onherroepelijk. Voor altijd. Wat overblijft zijn de herinneringen. En die  
moeten we koesteren. Maar jij hebt het recht om opnieuw gelukkig te  
zijn.

**LOUISE:** (PLOTS WEER AFWIJZEND EN SCHERP) Het recht! Ik weet niet!  
Misschien heb ik wel zo'n lelijke dingen gedaan dat ik mijn rechten  
heb verspeeld. Heb ik de rechten van een ander wel gerespecteerd?  
Dat weet jij niet. Jij kent mij niet.

**SENNE:** Nee, maar we zijn aan 't praten. Dat is goed. Vertel mij wat meer over  
uzelf.

**LOUISE:** Ik vind het wel genoeg voor vandaag. Ik heb liever dat ge gaat.

**SENNE:** (TELEURGESTELD) Ik wil mij niet opdringen. (STAAT LANGZAAM  
RECHT)

**LOUISE:** Bedankt voor de spullen.

**SENNE:** Graag gedaan... (AARZELT WEG TE GAAN) Ze voorspellen regen. Ik  
kon ze daar moeilijk in de regen laten liggen.

**LOUISE:** Heel vriendelijk.

LOUISE GAAT MET SENNE TOT DE OPENING IN DE BEGRENZING.

**SENNE:** Gaat ge morgen naar 't kerkhof?

**LOUISE:** Dat weet ik nog niet.

**SENNE:** Door mijn schuld hebt ge vandaag niet kunnen doen wat ge gepland  
had.

**LOUISE:** Niks is dringend.

**SENNE:** Hebt ge liever dat ik wegblijf? Ik kan een tijdje wegblijven als ge dat  
wilt.

**LOUISE:** Da's voor niks nodig. Doe wat ge moet doen.

**SENNE:** Goed... Tot ziens dan.

**LOUISE:** Tot ziens.

SENNE GAAT WEG. ARTHUR KIJKT LOUISE AFWACHTEND AAN. LOUISE ONTWIJKT ZIJN BLIK. GAAT DE FOTO DIE SENNE HEEFT AANGERAAKT, WEER RECHT ZETTEN.

**ARTHUR:** Hij heeft gelijk.

**LOUISE:** Hm.

**ARTHUR:** En ge weet het.

**LOUISE:** Ik kan hem niet uitstaan.

**ARTHUR:** Dat meent ge niet.

**LOUISE:** Jawel, ik meen het wel. Ik kan hem niet uitstaan.

**ARTHUR:** Ge kon mij ook niet uitstaan in 't begin.

**LOUISE:** Hij is u niet.

**ARTHUR:** Tuurlijk is hij mij niet. 't Zou maar erg zijn. Aan mij kan niemand tippen. Maar ik vind hem wel sympathiek.

**LOUISE:** Hij dringt zich op.

**ARTHUR:** Hij waagt zijn kans. Kunt ge hem dat kwalijk nemen?

**LOUISE:** Ik wil het niet.

**ARTHUR:** Dat hebt ge hem duidelijk gemaakt.

**LOUISE:** Hij moet mij gerust laten. Ze moeten mij allemaal gerust laten.

**ARTHUR:** Ik ook?

**LOUISE:** Gij ook ja. (ARTHUR WIL WEGSLUIPEN) Nee! Gij niet!

**ARTHUR:** (MAAKT "SPIJTIG" GEBAAR) 't Was bijna gelukt.

**LOUISE:** Doe niet onnozel.

**ARTHUR:** Koppig mens. Gij lost niet.

**LOUISE:** Kan ik niet. Wil ik niet.

**ARTHUR:** Ge kunt het niet.

**LOUISE:** Nee.

**ARTHUR:** Omdat ge niet probeert. Ge weigert u open te stellen voor nieuw geluk.

**LOUISE:** Alleen met u ben ik gelukkig.

**ARTHUR:** Ik heb u nochtans heel ongelukkig gemaakt.

**LOUISE:** Ik vergeef het u.

**ARTHUR:** Ge kunt het mij niet vergeven omdat ge 't uzelf niet vergeeft.

**LOUISE:** Da's waar.

**ARTHUR:** Ge geeft mij gelijk?

**LOUISE:** Voor één keer hebt ge gelijk. Ik kan het mezelf inderdaad niet vergeven.

**ARTHUR:** Het was mijn beslissing.

**LOUISE:** Ik had moeten weigeren.

**ARTHUR:** Ik heb aangedrongen.

**LOUISE:** Ik had moeten doorzetten.

**ARTHUR:** Dan waart ge mij kwijt.

**LOUISE:** Dat was hard.

**ARTHUR:** Inderdaad niet lief van mij.

**LOUISE:** Ik wou u niet verliezen.

**ARTHUR:** Ik speelde het heel smerig.

**LOUISE:** Gij dacht alleen aan uzelf.

**ARTHUR:** En aan ons.

**LOUISE:** Uzelf! Niet aan ons!

**ARTHUR:** Het leek mij toen de beste beslissing.

**LOUISE:** Voor u, ja.

**ARTHUR:** Voor ons...

DRAAIEN WEER ROND ELKAAR ALS KEMPHANEN. DAN HET GEVECHT.

Een gehandicapt kind zou onze toekomst hypothekeren.

**LOUISE:** Da's geen reden om het te aborteren.



**ARTHUR:** De dokters gaven mij gelijk.

**LOUISE:** Ik wou ervoor thuisblijven.

**ARTHUR:** Goed dat ge dat niet moest doen. Ge hebt nog een schitterende carrière gemaakt.

**LOUISE:** Wat hebt ge aan een carrière!

**ARTHUR:** Ge wou het! Ge kon het! Ik was zo fier op u.

**LOUISE:** Ik heb er niet van genoten.

**ARTHUR:** Ge hebt veel mensen geholpen.

**LOUISE:** Maar mijn eigen kind heb ik vermoord.

**ARTHUR:** Ons kind was niet gelukkig geweest.

**LOUISE:** Dat weten we niet.

**ARTHUR:** Leven als een plant... Afhankelijk voor alles...

**LOUISE:** Gij zijt ook geëindigd als plant.

**ARTHUR:** Dus heb ik recht van spreken!

**LOUISE:** Heb ik ooit geklaagd dat het voor mij te veel was?

**ARTHUR:** Voor mij was het na drie jaar gedaan. Hoeveel jaar had ons kind die miserie moeten doorstaan? Het kon niet kiezen. Ik heb in de plaats van ons kind gekozen. Ik heb mijn verantwoordelijkheid genomen.

**LOUISE:** Ge zijt uw verantwoordelijkheid ontvlucht! Uit gemakzucht.

**ARTHUR:** Uit mededogen!

**LOUISE:** Makkelijk gezegd, ja.

**ARTHUR:** Denkt gij dat het voor mij makkelijk was? Het was de zwaarste beslissing van mijn leven.

**LOUISE:** Ge waart er rap mee klaar.

**ARTHUR:** Het moest! Ik moest snel beslissen. Ik moest voor ons beslissen, want gij... aan u had ik niks! Gij sloot u af. Zoals ge altijd doet als het lastig wordt.

**LOUISE:** Gij luistert toch niet naar mij.

**ARTHUR:** Da's niet waar! Ik ben altijd tot dialoog bereid.

**LOUISE:** Als gij maar 't laatste woord krijgt.

**ARTHUR:** Ik heb altijd naar u geluisterd.

**LOUISE:** En dan uw zin doorgedreven.

**ARTHUR:** Dat is niet eerlijk.

**LOUISE:** Het leven is gewoon niet eerlijk. Ouders die over leven en dood beslissen... da's niet eerlijk.

**ARTHUR:** Het leven moet wel waard zijn om geleefd te worden.

**LOUISE:** Wie zegt dat ons kind niet gelukkig was geweest?

**ARTHUR:** De dokters!

**LOUISE:** Die weten ook niet alles.

**ARTHUR:** En wij waren ook niet gelukkig geweest.

STILTE

**LOUISE:** (ZACHT) Waren we dat nu wél, Arthur?

STILTE

**ARTHUR:** Bij momenten.

**LOUISE:** Alles was anders.

**ARTHUR:** De onschuld voorbij.

**LOUISE:** Ik was beschaamd.

**ARTHUR:** Voor mij?

**LOUISE:** Ik durfde niemand nog recht in de ogen te kijken. Alsof iedereen het wist.

**ARTHUR:** Niemand heeft het geweten.

**LOUISE:** Buiten die dokters.

**ARTHUR:** Voor de rest had niemand er zaken mee.

**LOUISE:** Ik had mijn kans verkeken.

**ARTHUR:** Kans op wat?

**LOUISE:** Op geluk.

**ARTHUR:** En dus vindt ge dat ge moet boeten. Tot op de dag van vandaag moet ge boeten.

LOUISE BUIGT HET HOOFD. ARTHUR WORDT ER MOEDELOOS VAN. PLOTS RICHT LOUISE HET HOOFD WEER OP.

**LOUISE:** (SCHREEUWT) Ik heb genoeg geboet!

**ARTHUR:** (LUID AANMOEDIGEND) Eindelijk!

**LOUISE:** Ik ben het zat!

**ARTHUR:** Revolutie!

**LOUISE:** Ik wil het niet meer!

**ARTHUR:** Reageer!

**LOUISE:** Ik ben toch geen onmens.

**ARTHUR:** Gij zijt een schat.

**LOUISE:** Ik heb mijn deel gehad.

**ARTHUR:** Tijd voor de liefde!

**LOUISE:** De liefde...

**ARTHUR:** Zoals wij in onze mooie dagen.

**LOUISE:** Die waren gauw voorbij.

**ARTHUR:** Niet waar.

**LOUISE:** Na die abortus... Ik was er niet meer voor u.

**ARTHUR:** Ik gaf u de keuze. Ge koos voor mij... en toen was het voorbij.

**LOUISE:** Ik heb u gehaat.

**ARTHUR:** En heel veel van mij gehouden, zoals ik van u.

**LOUISE:** Ik heb u in haar armen gedreven.

**ARTHUR:** Het was mijn eigen keuze.

**LOUISE:** Ik wou u niet delen, maar ook niet verliezen.

**ARTHUR:** En ik wou niet weg. We zijn bij elkaar gebleven als twee gewonde dieren. Vastgelopen in die omheining van prikkeldraad.

ARTHUR EN LOUISE KLAMPEN ZICH AAN ELKAAR VAST. KALMEREN DAN.

**LOUISE:** (ZACHT EN DROEF) Gij zijt vrij nu.

**ARTHUR:** Ik zal pas vrij zijn als gij mij los laat.

**LOUISE:** Dan ben ik alleen.

**ARTHUR:** Niet noodzakelijk.

LOUISE HUILT. ARTHUR TROOST.

## SCENE 6

ARTHUR STAAT IN HET DONKER IN HET SALON. HET HOOFD GEBOGEN.

KERKHOF BELICHT.

LOUISE STAAT BIJ DE GRAVEN. SENNE KOMT AANSTAPPEN. AARZELT ALS HIJ LOUISE ZIET. WIL TERUGKEREN. LOUISE DRAAIT ZICH MET EEN GLIMLACH NAAR HEM TOE.

**LOUISE:** Ik dacht dat ge 't had opgegeven.

**SENNE:** Hè?

**LOUISE:** Hoe lang is 't geleden?

**SENNE:** Paar weken.

**LOUISE:** (PLAGEND) Ge moest beschaamd zijn. Uw vrouw zo verwaarlozen.

**SENNE:** (KIJKT NAAR HET KRUIS) 't Ziet er anders nog goed uit.

**LOUISE:** Ik kon dat onkruid niet zien staan.

**SENNE:** Hebt gij...?

**LOUISE:** 't Was mijn schuld dat ge niet meer omzag. Ik heb het een beetje verzorgd. Af en toe.

**SENNE:** Dat hadt ge niet moeten doen.

**LOUISE:** Kleine moeite.

SENNE GLIMLACHT. BEKIJKT LOUISE WAT ARGWANEND NIEUWSGIERIG.

**SENNE:** Ik moet zeggen... Gij zijt wel een rare.

**LOUISE:** Ik weet het.

**SENNE:** De ene keer zus, de andere keer zo.

**LOUISE:** Boeiend. Niet?

**SENNE:** Vooral vermoeiend.

**LOUISE:** 't Zijn fases waar een mens door moet.

**SENNE:** Hoe bedoelt ge?

**LOUISE:** Het rouwproces.

**SENNE:** Ah...

**LOUISE:** Alsof ik mijn hele leven heb gerouwd. Zo voelt het. Ik heb niet geleefd.

**SENNE:** Dan wordt het hoog tijd dat ge daaraan begint.

**LOUISE:** Ge zijt niet de enige die dat zegt.

**SENNE:** Ge hebt een gesprekspartner gevonden?

**LOUISE:** Ge weet wel.

**SENNE:** Arthur.

**LOUISE:** Ik babbel nog altijd met hem.

**SENNE:** Ja... ge hebt dat nogal gezegd.

**LOUISE:** Ge vindt het maar raar, hé.

**SENNE:** Ik weet niet of dat zo gezond is. Maar ja, 't is uw manier om het te verwerken, zeker?

**LOUISE:** Ik had nog één en ander uit te vechten.

**SENNE:** Met een dode.

**LOUISE:** Of met mezelf.

SENNE BEKIJKT LOUISE ONDERZOEKEND. LOUISE GLIMLACHT RUSTIG.

**SENNE:** Ge ziet er goed uit.

**LOUISE:** Dank u.

**SENNE:** Ge voelt u beter dan de laatste keer dat ik u zag.

**LOUISE:** Ik begin er stilaan door te komen.

**SENNE:** Echt?

**LOUISE:** Dat gevoel heb ik toch.

**SENNE:** Ik ben blij dat te horen.

**LOUISE:** Ik heb mij te lang opgesloten.

**SENNE:** Ik heb dat ook een tijd gedaan. Ge wilt nergens naartoe, want niemand begrijpt u... denkt ge. Ge kunt niet verdragen dat er gelachen wordt, want er valt niks te lachen... voor u toch niet. Ge wilt alleen zijn met uw verdriet.

**LOUISE:** Ge zijt kwaad op heel de wereld.

**SENNE:** En ge voelt u heel zielig.

**LOUISE:** (LACHJE) Dat zijn we ook.

SENNE LACHT EN KNIKT TOEGEEFLIJK

Ze hebben ons lelijk in de steek gelaten.

**SENNE:** Da's waar. Een beetje compassie met onszelf kan geen kwaad.

**LOUISE:** Een beetje dan.

**SENNE:** Een druppelke. Maar veel druppelkes doen de emmer overlopen.

**LOUISE:** Ik had al een heel bad vol.

**SENNE:** Maar een bad? Ik een hele vijver.

**LOUISE:** Een zee!

**SENNE:** Een oceaan!

BEIDEN LACHEN. KIJKEN NIEUWSGIERIG NAAR ELKAAR.

Ge kunt het aan niemand vertellen. Alleen aan mensen die hetzelfde hebben meegemaakt.

**LOUISE:** Ge wilt niet zeuren. Dus zeurt ge maar een beetje tegen uzelf.

**SENNE:** (NOG LACHEND EN VOORZICHTIG PLAGEND) Of tegen een dode.

**LOUISE:** (ERNSTIG) Hm.

**SENNE:** Mocht ik dat niet zeggen?

**LOUISE:** Ik schaam mij niet.

**SENNE:** 't Is ook niks om beschaamd over te zijn. Ge moet fier zijn! Ge hebt iemand zo graag gezien dat ge zelf een beetje zijt gestorven toen hij dood ging.

**LOUISE:** Zo voelt het.

**SENNE:** Maar wij hebben chance. Wij zijn er nog. Wij krijgen een herkansing. Zij niet.

**LOUISE:** Zij niet, nee.

**SENNE:** Eigenlijk vind ik dat wij nu voor twee moeten leven. Ons leven en dat van onze lieven. Ze zijn te vroeg gegaan. Zij hadden nog veel te goed.

**LOUISE:** (NADENKEND) Zo had ik het nog niet bekeken.

**SENNE:** Ik ben er zelf ook nog niet zo lang achter.

**LOUISE:** Leven voor twee.

**SENNE:** (LACHJE) We gaan werk hebben.

**LOUISE:** Genieten voor twee.

**SENNE:** Nu hoor ik u klappen.

SENNE EN LOUISE LACHEN WAT MEER ONTSPANNEN NU. KIJKEN WAT TERSLUIKS NAAR ELKAAR. LOUISE BESLUIT PLOTS:

**LOUISE:** Hebt ge zin om eens bij mij te komen eten?

**SENNE:** Ge meent het?

**LOUISE:** Er over praten is gemakkelijk. We moeten het ook doen.

**SENNE:** (IN DE WAR) Gaan we 't doen?

**LOUISE:** Genieten, bedoel ik. Leven voor twee.

**SENNE:** (WAT BESCHAAMD) Da's zeker! Dat bedoelde ik ook. Leven voor twee.

**LOUISE:** Vanavond om zeven uur bij mij. Lukt dat?

**SENNE:** 't Zal wel zijn dat dat lukt. Kan ik iets meebrengen? Een fles wijn ofzo?

**LOUISE:** Heel goed idee.

**SENNE:** Allez dan...

**LOUISE:** Dan moet ik mij nu haasten. Ik moet nog boodschappen doen.

**SENNE:** Met een boterham met kaas ben ik al content.

**LOUISE:** (GLIMLACHT) Mag het ietsje meer zijn? ... Twee boterhammen met kaas?

SENNE LACHT. LOUISE GAAT WEG. SENNE KIJKT HAAR NA. KIJKT DAN NAAR HET KRUIS VAN SOFIE.

**SENNE:** Hebt ge 't gehoord, Sofie? Als ge niet akkoord zijt, moet ge 't zeggen.

SENNE WACHT EVEN, ALSOF HIJ LUISTERT. GLIMLACHT DAN TEVREDEN.

Dat dacht ik al.

BELICHTING KERKHOF UIT



## SCENE 7

BELICHTING SALON AAN.

ARTHUR ZIT IN ZIJN ZETEL. LOUISE IS BEZIG MET DE VOORBEREIDINGEN VAN HET ETENTJE. KOMT OP MET SCHOTELTJE VERSNAPERINGEN. ZET ZE OP SALONTAFEL (OF BIJZETTAFELTJE). ARTHUR ZIET LOUISE GEAMUSEERD BEZIG. WACHT RUSTIG AF. LOUISE IS NIET OP HAAR GEMAK. ALSOF ZE ZICH SCHULDIG VOELT. LOOPT ARTHUR VOORBIJ. GLUURT EVEN NAAR HEM, MAAR ZEGT NIETS. HET AMUSEERT ARTHUR.

LOUISE GAAT NAAR DE FOTO'S VAN ARTHUR. NEEMT AARZELEND EEN FOTO VAST. ARTHUR GAAT BIJ HAAR STAAN.

**ARTHUR:** Die heb ik altijd heel lelijk gevonden.

**LOUISE:** Ge staat er toch goed op.

**ARTHUR:** Echt geposeerd.

**LOUISE:** Zo gaat dat met foto's.

**ARTHUR:** Van mij mag die verdwijnen.

**LOUISE:** Hm.

**ARTHUR:** En die daarnaast ook.

**LOUISE:** Deze?

LOUISE NEEMT DE ANDERE FOTO.

**ARTHUR:** Er staan er te veel.

**LOUISE:** Vindt ge?

**ARTHUR:** 't Is overdreven.

**LOUISE:** Hm.

**ARTHUR:** Tijd dat ge wat opruimt.

**LOUISE:** Ik heb u graag rond mij.

**ARTHUR:** Daar hebt ge die foto's niet voor nodig.

**LOUISE:** Hm.

STILTE

Ik heb Senne uitgenodigd.

ARTHUR GLIMLACHT. BLIJ DAT HET HOGE WOORD ERUIT IS.

**ARTHUR:** Eindelijk kunt ge de tafel nog eens dekken voor twee.

**LOUISE:** (LIEGT) Ik heb er wel een beetje spijt van.

**ARTHUR:** Waarom?

**LOUISE:** We hadden een fijn gesprek en toen dacht ik... daar wil ik nog wel een beetje over doorbomen. Maar niet op 't kerkhof. Liever thuis. En toen was het er uit zonder na te denken. Ik vroeg hem om te komen eten.

**ARTHUR:** Héél goed idee.

**LOUISE:** Hm.

**ARTHUR:** Ik meen het.

**LOUISE:** Ge vindt het niet erg.

**ARTHUR:** Lieve schat... ik vraag niet liever.

**LOUISE:** 't Is niet dat ik u wil vergeten.

**ARTHUR:** Zal niet lukken, want ik ga u in 't oog houden. Ik wil zien of ge doet wat ge hebt beloofd.

**LOUISE:** Heb ik iets beloofd?

**ARTHUR:** Te leven voor twee.

**LOUISE:** Hm.

**ARTHUR:** Genieten.

**LOUISE:** Hm.

**ARTHUR:** Terug gelukkig zijn.

**LOUISE:** Ik wil het proberen. Ik weet niet of het lukt.

**ARTHUR:** Ge moet erin geloven.

**LOUISE:** 't Zal nooit zijn zoals met u.

**ARTHUR:** Anders.

**LOUISE:** Het was intens... met u.

**ARTHUR:** Het was mooi... Heel mooi. Maar bij momenten... (EEN ONBEHAAGLIJKE RILLING)

**LOUISE:** Ik ga de mooie momenten koesteren.

**ARTHUR:** Er zijn er genoeg.

**LOUISE:** En de lelijke momenten...

**ARTHUR:** Vergeet ze.

**LOUISE:** Ik heb ervan geleerd.

**ARTHUR:** Dan is mijn leven niet voor niks geweest.

INTENS OOGCONTACT TUSSEN ARTHUR EN LOUISE. OMHELZEN ELKAAR  
HEEL INNIG. MUZIEK. BEWEGEN SAMEN ZONDER ECHT TE DANSEN.

Laat Senne niet boeten voor de fouten die ik heb gemaakt.

**LOUISE:** Wie zegt dat ik iets met Senne begin?

**ARTHUR:** Ge zijt er klaar voor.

**LOUISE:** Dat weet ik niet.

**ARTHUR:** Sluit u niet af. Zet op z'n minst de deur op een kier.

LOUISE RILT

Koud?

**LOUISE:** Niet echt. 't Is van spanning, denk ik. Er gebeurt ineens zo veel.

**ARTHUR:** Alleen maar positieve dingen...

**LOUISE:** Ja?

**ARTHUR:** Ge laat eindelijk los.

**LOUISE:** Hm.

**ARTHUR:** Ge hebt nu iets anders om u aan vast te klampen.

**LOUISE:** Ja?

**ARTHUR:** Ja.

**LOUISE:** Wat dan?

**ARTHUR:** Ge weet het wel. 't Is niet zo moeilijk.

**LOUISE:** Het leven?

**ARTHUR:** (KNIKT) En misschien ook de liefde.

**LOUISE:** We zien wel.

**ARTHUR:** Ik wil u terug gelukkig zien.

**LOUISE:** Hm.

HOUDEN OP MET BEWEGEN. BLIJVEN DICHT TEGEN ELKAAR AANLEUNEN. GENIETEN VAN HET MOMENT. DAN TREKT ARTHUR ZIJN HOOFD WAT ACHTERUIT OM LOUISE IN DE OGEN TE KUNNEN KIJKEN. ARTHUR KIJKT LOUISE GEDULDIG AFWACHTEND AAN. LOUISE WIL ARTHUR NIET AANKIJKEN. ARTHUR DWINGT HAAR ZACHTJES MAAR BESLIST.

**ARTHUR:** Niet bang zijn... 't Is oké... Ik wil het u alleen maar horen zeggen.

**LOUISE:** Dat lijkt zo definitief.

**ARTHUR:** Dat is het ook. Doodgaan is definitief. Maar 't is niet erg.

**LOUISE:** (FLUISTERT) Niet erg...

**ARTHUR:** (LIEF) Zeg het.

STILTE

**LOUISE:** (EMOTIONEEL) Ik laat u los.

ARTHUR SLAAKT EEN ZUCHT VAN VERLOSSING. LOUISE EN ARTHUR LATEN ELKAAR LANGZAAM LOS. LOUISE KRIJGT HET MOEILIJK. ARTHUR STAPT VOORZICHTIG ACHTERUIT.

AAN DE BEGRENZING ZIEN WE SENNE VERSCHIJNEN. HIJ HEEFT EEN FLES WIJN BIJ EN BLOEMEN. HEEFT ZICH OPGEKLEED.

DE BEL GAAT. MUZIEK ZWELT AAN.

LICHTE PANIEK BIJ LOUISE. ARTHUR MAAKT SUSSENDE GEBAREN. BLIJFT VERDER ACHTERUIT STAPPEN RICHTING OPENING IN DE BEGRENZING.

LOUISE TRACHT ZICH WEER ONDER CONTROLE TE KRIJGEN. ARTHUR KNIKT HAAR BEMOEDIGEND TOE. LOUISE STAPT NAAR DE OPENING IN DE BEGRENZING EN LAAT SENNE BINNEN.

LOUISE TOONT ZICH VERRAST OM DE BLOEMEN. KIJKT STEUNZOEKEND NAAR ARTHUR DIE NU BIJ DE OPENING STAAT.

LOUISE AARZELT TUSSEN SENNE EN ARTHUR. ARTHUR GLIMLACHT OPNIEUW. MOEDIGT HAAR SUBTIEL AAN.

LOUISE GEBAART SENNE TE GAAN ZITTEN. SENNE STAPT NAAR ZETEL VAN LOUISE. NOG EEN LAATSTE BLIK TUSSEN ARTHUR EN LOUISE. STREKKEN HEEL SUBTIEL DE HANDEN UIT NAAR ELKAAR.

SENNE DENKT DAT LOUISE HEM DE ZETEL VAN ARTHUR AANWIJST. SENNE KIJKT HAAR VERRAST AAN. LOUISE MERKT HET EN KNIKT DAN. SENNE MAG GAAN ZITTEN IN DE ZETEL VAN ARTHUR.

ARTHUR KNIKT GOEDKEUREND.

LOUISE KIJKT NAAR SENNE. KIJKT DAN WEER RICHTING ARTHUR. ARTHUR VERDWIJNT IN HET DONKER. LOUISE CONCENTREERT ZICH OP SENNE EN GLIMLACHT.

Putte, maart 2012